

“ Zannetme , Dinle !”

Kişisel ilişkilerde , pazarlama , müzakere ve yönetimdeki en etkin yetenek DİNLEMEK tir .

Başarılı ve sürdürülebilir bir ilişki için dikkatli ve etkin dinlemek gereklidir. Oysa ki yöneticiler için yayınlanan yönetim dergi , kitap ve benzeri yayınlarda “Dinleme “ ye ayrılan payın sadece %1,5 olduğunu öğrenmek , bu konudaki eksliğimizin büyüklüğüne işaret etmektedir .

İletişimin 4 unsurundan(Okuma , yazma , konuşma ve dinleme) biri olan dinleme, hak ettiği dikkati ve önemi görmemektedir .

Bize okumayı , yazmayı profesyonel eğitimciler öğretti . Konuşmayı öğrenirken de ailede herkes seferber oldu . Fakat hiç kimse etkin dinlemenin nasıl olacağını öğretmedi . Karşımızdakine “ Sus , dinle “ demenin , iletişime katkısı olmadığını önce aile içinde çocuklarımızdan , işletmede de çalışanlarımızdan aldığımız/alamadığımız geri dönüşlerden öğrendik .

ABD de yapılan araştırmalar işimizi yaparken vaktimizin %50-60 ını bir şeyler dinledikle geçirdiğimizi göstermektedir .

İhtiyaçlarımızdan ilki , fiziksel yaşamı sürdürme isteği . Sonra , Psikolojik İhtiyaçlar :

- Anlaşılmak
- Onaylanmak
- Takdir edilmek gelmektedir .

İnsanları dikkatle , empatiyle dinlemek , onlara verebileceğimiz en güzel hediyedir . Böylece birlikte çalıştığımız ve yaşadığımız insanların yaşamsal ihtiyaçlarından birini de karşılamış oluruz .

Etkin Dinleme , iletişimin üzerine inşa edildiği temellerdir . Etkin dinleyerek ve model oluşturarak kendi dinleme etkinliğinizle beraber karşınızdakinin dinleme etkinliğini de geliştirebilirsiniz

Aşağıda etkin dinleme için neler yapılıp yapılmayacağı verilmiştir.

- Kendin ol , insanlar içten olmayan tutum ve davranışları kolayca anlar .

Etkin Dinleyici,

- - Açıklık için soruşturur
- - Dinlediklerinden bir hikaye , dile getirilmeyen duyguyu bulur
- - Empati kurar
- - Dinlediklerini kolayca özetlerler
- - Dinlerken çevredekidikkat dağıtıcılarının etkili olmasına izin vermezler
- -Karşısındakine uygun sorular sorarak detayların anlaşılmasına yardımcı olur
- - Karşısındakine bakar , ama ona gözünü dikmez
- - Başlarını yavaşça sallayarak ve hafif bir gülümsemeylekonuşmaya teşvik eder
- - Nasıl yardımcı olabileceklerini sorarlar
- - Beden dilinin farkına varır ve kontrol ederler (gezinmez , ayaklarını sallamazve ellerinde bir şeylerle oynamazlar)

Etkin dinleyici şunları yapmaz .

- - Söz kesmez
- - Hemen karşılık vermez
- - Konuşma arasında sözü toparlamaya başlamaz
- -Konuşmanın tamamını dinlemeden sonuca ulaşmaya çalışmaz
- - Konuşanı yargılamaz
- -Sorunu erkenden çözmeye çalışmaz
- -Toplantı konuşma sırasında , telefonla konuşmaz kesintilere izin vermez

YARGILAMADAN DİNLEYİN

İletişimin ilk ve önemli bir adımı önündeki en büyük engellerden biri “ Yargısız Dinleme” yi bilmemektir . İnsanlar , kendilerini dinleyecek ve anlayacak birine gereksinim duyarlar. Yargılamadan dinlemek bu ihtiyacı karşılar . Kendi duygu ve düşüncelerinin gölgesinde kalmadan mesajın tamamını dinlemek ve anlamak iletişimi ve aramızdaki bağları güçlendirecektir. Yargılamadan dinlemek , savunmaya geçmeden dinlemektir . Bunun için :

- Konuşanıdünya görüşünü – değer ve inançlarını – dinle ve anla
- Kendini onun yerine koy
- Konuşanı tehdit etmeyen , onunla çatışmayan tutum takın , böylece insanlarsize açılacak ve kişisel bilgilerini anlatacak kadar güvensinler. Bunu sağlamak için siz kişisel bilgiler vererek başlayabilirsiniz . Benzer konuda başınızdan geçenleri hatırlayın . Siz ne yaptınız?
- Güven duygusu , açıklık , samimiyet ve ilişkide derinlik sağlar . Samimi konuşma bundan sonra kolayca devam eder . Güven duygusu , motorlarda sistemin rahat ve sarsıntısız çalışmasını ve sürtünmeyi azaltan yağlama sistemine benzer , ilişkilerin sürekliliğini ve dinlemenin etkinliğini artırır..
- Tepkilerinizi farklılaştırınız, dinlemeyi monoton bir süreç olmasını önleyin
- Samimi ilgi göster onu umursadığınızı , içten ilgi gösterdiğinizi belli edin . “ Ne kadar umursadığımı bilene kadar , ne kadar bildiğin umurumda değil “ Zig Ziglar
- Niçin sorusundan sakın ! Ne ? Nasıl ? Sorularını sor .
- Meydan okuyan soru sorma . Açıkça yönlendirici sorular sorma
- Hedefler ! Konuşanın ihtiyaçlarını anlayın . Bu konuşmanın gerçek amacı nedir ? Bazen karşınızdaki sadece konuşmak ihtiyacındadır .

“ÖNCE ANLAMAYA ÇALIŞ , SONRA ANLAŞILMAYA “ S. Covey

“ Birini etkilemek istiyorsanız önce onu dinlemeniz gerekiyor. “

- Dinlemek teknikleri uygulamaktan ibaret değildir .Etkin Dinlemek için , yalnızca doğru teknikleri uygulamak yetmez . Tavrınız ve tutumunuz çok önemli , DOĞAL OLMALISINIZ.
- Başkalarını anlamak ; Kendi özel dünyamızı onlara yansıtmak değildir .
- Kendi gözlüklerinizi başkalarına takarak bakmalarını sağlamak değildir .

Karşınızdakinin duygu ve düşüncelerini KABUL etmek , ikna olmak , onları onaylamak , onlara katılmak ve hak vermek değildir . Davranış ve görüşlerini ONAYLAMAMA özgürlüğünüz yine sizindir . Anlatılan gerçek ve samimi ise kabul edebilirsiniz ancak hak vermek zorunda değilsiniz . Evet veya hayır diyebilirsiniz . Söyleyecek sözünüz var kendi

fikirlerinizi ortaya koyabilirsiniz . İlk başta insana çelişki gibi gelen bu durum üzerinde düşünmeye başlayınca “ Evet , söyledikleri gerçek şeyler , ancak benim görüş ve inançlarım bu durum veya davranışı onaylamıyor “ diyebiliriz .

Karakteriniz sürekli yayındadır . Gizli ve açık mesajlar etrafa ulaşır . Öfkeliysen , savunmadaysan , suçlulukla , korkuyorsan etkiniz çok azalır .

ETKİN DİNLEME

Eski paradigma :

- ÖNCE BENİ ANLAYIN , ÖNCE ANLAŞILMAK İSTİYORUM
- Yeni Paradigma :
- ÖNCE ANLAMAYA ÇALIŞ

ETKİN DİNLEME

- Neden beni dinlemiyor ?
- BİRİNİ ANLAMAK İÇİN “ SİZİN ONU DİNLEMENİZ GEREKİR “

EMPATİ ile dinlemek , uygulayabileceğimiz tekniklerden ötesi ve fazlasıdır . Konuşanın değer yargılarını kavramaktır .

ETKİN DİNLEME

EMPATİ NEDİR ?

Empati , Sempatı değildir ....

Sempatı , anlaşma ve sizin vardığımız yargıdır . Uygun düşen karşılık .

ETKİN DİNLEME

EMPATİ : Karşınızdaki ile aynı fikirde olmak değildir .

EMPATİ : Onu tam anlamıyla , derinlemesine hem duygusal hem zihinsel olarak anlamamızdır .

EMPATİ : karşınızdakinin , yüreğindeki ve zihnindeki gerçekliği görmektir . O insanın ruhunun derin mesajını kavramaktır .

ETKİN DİNLEME

İletişimi Söndüren Karşılıklar :

- Değerlendirmek ; Kabul , Red
- Yoklamak ; Kendi değer ölçülerimize göre sorularsorarız
- Önermek ; Kendi deneyim ve geçmişimize göre fikir veririz
- Yorumlamak ; Onların amaç ve davranışlarını , kendi amaç ve davranışlarımıza göre açıklamaya çalışmak

Etkin Olmayan Dinleyici :

1. Dinleyici bir var – bir yok (Akli gezen)
2. Duygusal dinleyici (Duyguları aklının önünde)
3. Duyan fakat dinlemeyen dinleyici (Çok bilmiş)
4. Hayalci (Gündüz rüya görenler)
5. Bu benim için çok karmaşık (Bu beni aşar)
6. Uysal (Utangaç , iletişime katkıda bulunmaz, soru soramaz)

7. Tartışmacı (Kendi inancının dışındaki her şeye itiraz eden)
8. Hata yakalayan (Kalite kontrolcü. Benden kaçmaz!!!)
9. Not tutmaktan dinlemeyen (Gayretkeş)

LİDERLİK VE ETKİN DİNLEME

LİDERLER :

- Konuşanın gözüne bakarak , dikkatini yoğunlaştırır
- Konuşanın ne demek istediğinden emin olmak için gerekli yerlerde tekrarlar yapar
- Dinlediğini üçüncü bir kişiye , net ve doğru bir biçimde aktarabilir
- Peşin hükümsüz dinlemeye başlar , duygusallığa ve savunma durumuna düşmez

Alıntı:<http://www.ahmetkocel.com/ko%C3%A7luk/y%C3%B6netici-ko%C3%A7lu%C4%9Fu/121-etkin-dinleme-empati>